

Het Palet

Groeidocument

Schoolveiligheidsplan 2023-2024

Versie 20230501

Inleiding

Volgens de Arbeidsomstandighedenwet is iedere instelling in Nederland - en dus ook elke school - verplicht om beleid te voeren op het terrein van agressie en geweld, seksuele intimidatie en pesten op het werk. Discriminatie wordt in de huidige Arbeidsomstandighedenwet niet meer genoemd, maar dient vanwege artikel 1 van de Grondwet wel aan bod te komen. De CAO Primair Onderwijs schrijft daarnaast beleid ten aanzien van seksuele intimidatie, agressie en geweld en ook racisme voor (CAO PO artikel 11.5.lid 2 sub b). In deze CAO is als onderdeel van het Statuut Sociaal Beleid opgenomen dat iedere school een veiligheidsplan moet hebben ingebed in het algemene arbobeleid. De voorliggende tekst is het veiligheidsplan, waarin De Fonkelsteen haar beleid formuleert op het terrein van agressie, geweld, seksuele intimidatie, discriminatie en pesten.

De fysieke veiligheid hangt nauw samen met het uitvoeren van de Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E), die elke school op grond van de Arbo-wet regelmatig moet verrichten. Voor het uitvoeren van de RI&E gebruiken wij de Arbomeester. Voor meer informatie zie www.arbomeester.nl.

Onze visie, doelen en uitgangspunten

Voorliggend beleidsplan is een integraal beleidsplan voor sociale veiligheid. Dit wil zeggen dat het beleidsplan zich richt op alle vormen van agressie, geweld, seksuele intimidatie, discriminatie en pesten, die binnen of in de directe omgeving van de school kunnen voorkomen. We streven naar een leef- en leerklimaat waarin ons personeel en onze leerlingen zich veilig voelen en zich positief verbonden voelen met de school. Ons sociaal veiligheidsbeleid heeft als doel alle vormen van agressie, geweld, seksuele intimidatie, discriminatie en pesten binnen of in de directe omgeving van de school te voorkomen en daar waar zich incidenten voordoen adequate maatregelen te treffen om verdere escalatie te voorkomen.

Bij het ontwikkelen van onze visie op het terrein van sociale schoolveiligheid hebben we rekening gehouden met de gewijzigde Arbeidsomstandighedenwet, die sinds 1 januari 2007 van kracht is. We willen in elk geval voldoen aan de wettelijke verplichtingen.

Planmatige aanpak

Het opstellen en uitvoeren van ons veiligheidsbeleid gebeurt planmatig. Wij hanteren hierbij de arbobeleidscyclus Willen, Weten, Wegen, Werken en Waken. Volgens artikel 12 van de Arbeidsomstandighedenwet werken werkgevers en werknemers bij de uitvoering van het beleid samen. Ons bestuur, de schoolleiding en het personeel zijn samen verantwoordelijk voor de uitvoering van ons beleid met betrekking tot sociale veiligheid. Het bestuur zorgt in de eerste plaats voor het opzetten van algemeen beleid voor de hele organisatie en voor een adequate overlegstructuur. De schoolleiding en het personeel zorgen voor de uitvoering van het beleid. Het plan van aanpak wordt in overleg met de (G)MR vastgesteld.

Samenhangend preventief beleid op primair, secundair en tertiair niveau

Ons veiligheidsbeleid heeft betrekking heeft op drie vormen van preventie: primaire, secundaire en tertiaire preventie. Wij streven ernaar om ons preventief en curatief beleid zoveel mogelijk in samenhang uit te voeren. Deze samenhangende aanpak komt tot uiting in de manier waarop wij ons plan van aanpak met betrekking tot sociale veiligheid hebben opgesteld. Primaire preventie betekent dat we een zodanig schoolklimaat hebben, dat ons personeel en onze leerlingen werken en leren in een veilige omgeving, waardoor uitval wordt voorkomen. 1 In artikel 10 sub e WMS staat dat het bevoegd gezag de voorafgaande instemming behoeft van de MR voor elk door het bevoegd gezag te nemen besluit met betrekking tot o.a. "vaststelling of wijziging van regels op het gebied van het veiligheids-, gezondheids- en welzijnsbeleid, voor zover niet behorend tot de bevoegdheid van de personeelsgeleding".

Primaire preventie

Ons beleid op primair niveau blijkt uit onze aanpak beschreven in het Gedragsprotocol. Dit document wordt jaarlijks geactualiseerd en is te vinden op de website van de school.

Kort samengevat zijn de hoofdpunten:

- het werken aan een veilig leefklimaat met inzet van ZIEN en KWINK
- het werken aan een betrokken leerklimaat
- de screening ZIEN (Welbevinden Betrokkenheid)
- onze aandacht voor groepsvorming, zowel bij de start van het schooljaar en als in de dagelijkse praktijk

- de gedragsregels die wij dagelijks aandacht geven in het werken met de kinderen en die zichtbaar worden in de groepen (Kwink van de Week, groepsregels)
- onze aandacht voor normen- en waardeontwikkeling, waarbij wij de nadruk leggen op het voorbeeldgedrag van ons personeel tegenover leerlingen en ouders.
- thema's gericht op sociale vaardigheden, regels en wetten, multiculturele samenleving, burgerschapsvorming
- aanwezigheid van specialisten en expertises verdeeld over het team
- weerbaarheidstraining WISH voor de groepen 6 en herhaallessen in groep 7

Secundaire preventie

Met ons beleid voor secundaire preventie richten we ons op personeelsleden en risicoleerlingen, die een meer dan gemiddelde kans lopen om dader of slachtoffer te worden en op situaties die extra gevoelig zijn voor criminaliteit. De secundaire preventie betreft ook de vroegtijdige signalering van mogelijke situaties van seksuele intimidatie.

Voorbeelden van ons beleid op secundair niveau zijn:

- zo vroegtijdig mogelijk problemen signaleren en aanpakken in samenspraak met het zorgteam
- een open houding naar ouders zodat zij hun zorgen op dit vlak durven delen
- onze aanpak voor de vroegtijdige signalering van seksuele intimidatie.

Op tertiair niveau hebben we een aanpak ontwikkeld voor opvang van personeelsleden, leerlingen en ouders, die geconfronteerd zijn met agressie, geweld, seksuele intimidatie of pesten. Onze tertiaire preventie heeft betrekking op leerlingen, personeel en situaties, waarbij er daadwerkelijk sprake is van agressie, geweld, pesten, discriminatie, seksueel misbruik. Dit wordt verderop in dit plan beschreven.

Grensoverschrijdend gedrag binnen onze school (en in het kindcentrum) is elke vorm van niet toelaatbaar gedrag of toenadering in verbale, non-verbale, digitale of fysieke zin. We willen een zo adequaat mogelijke aanpak bij gebleken problemen realiseren. Daarbij zijn snelheid van handelen, een zorgvuldige analyse van de eventuele achterliggende problematiek, een goede klachtenregeling en een goede afstemming en communicatie met en doorverwijzing naar hulpverlening belangrijke succesfactoren.

Samenwerking met externe partners

Het veiligheids- en geweldsprobleem is niet van de school alleen. Het probleem heeft ook te maken met de directe omgeving van de school en de weg van huis naar school. Belangrijk is om afspraken te maken met externe instellingen en de gemeente om zaken goed op elkaar af te stemmen en korte communicatielijnen te hanteren. Wij werken samen met Leerplicht Den Bosch, Schoolmaatschappelijk werk en de wijkagent.

Onze huidige situatie op het gebied van schoolveiligheid

Als onderdeel van de Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) voert onze school een inventarisatie en evaluatie uit van de gevaren en risico's op het gebied van fysieke en sociale veiligheid. Via SIGNUM wordt een welzijnsenquête afgenomen. Deze risico-inventarisatie en –evaluatie passen we zo vaak aan als nodig is, doch minimaal één maal in de vier jaar.

We nemen de STO (Signum TevredenheidsOnderzoek af: jaarlijks onder kinderen van groepen 6/7/8 en medewerkers en tweejaarlijks onder ouders; verbeterpunten worden meegenomen in het jaarplan. Over de uitslag van de STO is ons personeel geïnformeerd in de teamvergadering en in de MR vergadering. Ouders worden op hoofdlijnen geïnformeerd via de nieuwsbrief.

Naast de aparte onderzoeken onder personeel, ouders en leerlingen, stellen we problemen met betrekking tot agressie, geweld, seksuele intimidatie, discriminatie en pesten aan de orde tijdens:

- individuele gesprekken met medewerkers (functioneringsgesprekken, loopbaangesprekken);
- teamvergaderingen;
- het directieoverleg;
- het bestuursoverleg;

Coördinatie en organisatie

Wie werken aan veiligheid?

De preventiemedewerkers voeren de coördinatie van het veiligheidsbeleid binnen onze organisatie uit. Bij de coördinatie gaat het niet alleen om de uitvoering, maar ook om het bewaken en stimuleren van de voortgang. De volgende personen werken hier actief aan mee: twee preventiemedewerkers (directeur en MTlid), de gedragspecialist tevens anti-pestcoördinator), BHV-ers, intern begeleiders, vertrouwenspersonen.

Wie voert RI&E uit?

De preventiemedewerker en directeur hebben samen de verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van een risico-inventarisatie en –evaluatie (RI&E). Voor de acties die hieruit volgen is de preventiemedewerker verantwoordelijk: leiding geven aan het uitvoeren van arbomaatregelen door team en directie (plan van aanpak); het adviseren aan en samenwerken met de medezeggenschapsraad (ook incidentenregistratie); het controleren op aantal ontruimingsoefeningen (de uitvoering ligt bij BHV-ers).

Wie bewaakt sociale veiligheid?

De directeur heeft de verantwoordelijkheid voor: inventariseren van de veiligheidsbeleving binnen de school (STO); de interventies voor (sociale) veiligheid; het initiëren van regels voor het sociale verkeer op school en controleren op naleving; het terugdringen van grensoverschrijdend gedrag zoals agressie en wapengeweld op school; het controleren op het voeren van incidentenregistratie. De directeur meldt risico's en calamiteiten bij het Calamiteitenteam van Signum.

Wat is de rol van de Arbeidsinspectie?

Onze school is wettelijk verplicht om bepaalde ongevallen te melden aan de Arbeidsinspectie. Iedereen op onze school heeft de verantwoordelijkheid om aan de directie door te geven wanneer een ongeval heeft plaatsgevonden. Artikel 9, lid 1 van de Arbeidsomstandighedenwet luidt in dit kader als volgt: ***De werkgever meldt arbeidsongevallen die leiden tot de dood, een blijvend letsel of een ziekenhuisopname direct aan de daartoe aangewezen toezichthouder en rapporteert hierover desgevraagd zo spoedig mogelijk schriftelijk aan deze toezichthouder.***

De directie maakt hiervoor gebruik van het Ongevallenmeldingsformulier Arbeidsinspectie (zie bijlage). Er wordt een overzicht gemaakt in het document ongevallen/incidentenregister. Tevens wordt geregistreerd hoeveel ongevallen tot verzuim leiden langer dan drie dagen.

Wat is de rol van het Meldpunt van het bestuur?

Het meldpunt van de Stichting KOMM, regio midden (klachtencommissie, zie schoolgids) is ingericht voor personeel, leerlingen en ouders die incidenten willen melden. Het meldpunt is vrij toegankelijk en anonimiteit is gewaarborgd. Ons bestuur maakt jaarlijks een overzicht van het aantal meldingen per school en locatie. Dit overzicht bevat algemene (dit wil zeggen: geen individuele) gegevens, die in de diverse overlegvormen (bestuursoverleg, directieoverleg, MR-overleg en teamoverleg) van de school worden besproken.

Hoe wordt geregistreerd?

De directie houdt een lijst bij van de gemelde arbeidsongevallen en van de arbeidsongevallen die hebben geleid tot een verzuim van meer dan drie werkdagen. De directie noteert ook de aard en datum van het ongeval (artikel 9 lid 2 Arbo-wet). Hierbij wordt gebruik gemaakt van het ongevallenregister. Incidenten die betrekking hebben op de sociaal-emotionele veiligheidsbeleving van personeel worden bijgehouden in het papieren individuele personeelsdossier. Onze school heeft besloten om ook de minder ernstige incidenten te registreren. Alle zaken die betrekking hebben op kinderen of hun ouders worden vastgelegd in Parnassys. Dit betreft alle incidenten die betrekking hebben op de sociaal-emotionele veiligheidsbeleving.

De Meld- en Aangifteplicht Zedenmisdrijf

Volgens artikel 4a WPO / WEC zijn we verplicht om een vermoeden van een zedenmisdrijf door een personeelslid tegen een minderjarige leerling in de onderwijssituatie te melden bij ons bestuur, dat op zijn beurt met de vertrouwensinspecteur moet overleggen over aangifte bij politie/justitie.

Tertiaire aanpak

Voor ernstige incidenten is de eerste opvang bij directeur of interne begeleider. Indien een incident leidt tot ziekteverzuim, wordt gehandeld conform het algemeen geldende ziekteverzuimbeleid van onze onderwijsinstelling. De directeur neemt contact op met bestuursverantwoordelijke: Adriaan Mellema en/of wijkagent. Zij hebben verschillende bevoegdheden om acties in gang te zetten. Ook bij minder ernstige incidenten is aandacht voor het slachtoffer (en eventueel de agressor) gewenst. De schoolleiding stimuleert (indien de betrokkene dit op prijs stelt) de betrokkenheid van leidinggevenden en collega's bij de situatie. Telefoontjes, persoonlijke gesprekken en dergelijke worden aangemoedigd. Onze intern begeleider vormt een belangrijke schakel naar het maatschappelijk werk en naar het netwerk van schoolexterne voorzieningen, zoals het maatschappelijk werk, de leerplichtambtenaar, de jeugdzorg en de politie.

Veiligheid binnen de school en het schoolplein

Op Het Palet (locatie Eekbrouwersweg 2) en op de Kwast (locatie Rompertsebaan 63) gaan om 8.20 uur de deuren open en kunnen de kinderen naar binnen. Om 8.30 beginnen de lessen. Leerlingen die te laat komen worden genoteerd op de absentielijsten. Bij frequent te laat komen of verzuim wordt een gesprek met de ouders aangegaan. Indien nodig wordt het verzuimprotocol van leerplicht gevolgd. Wanneer kinderen niet absent gemeld zijn neemt de school diezelfde ochtend nog contact op de ouders waarom het kind niet aanwezig is. Als de school uitgaat wachten leerlingen van groep 1 t/m 3 bij de leerkracht op het plein of in het lokaal (bij BSO) totdat zij opgehaald worden. Oudere kinderen gaan zelf naar huis.

Hoe te handelen bij grensoverschrijdend gedrag?

We handelen volgens het genoemde Gedragsprotocol. Met grensoverschrijdend gedrag bedoelen we omgangsvormen die door de persoon, die het ondergaat, als gedwongen en/of ongewenst worden ervaren. Grensoverschrijdend gedrag binnen ons kindcentrum is elke vorm van gedrag of toenadering in verbale, non-verbale, digitale of fysieke zin, die:

- door de persoon die het ondergaat als gedwongen en/of ongewenst wordt ervaren
- als doel of gevolg heeft de waardigheid van de persoon aan te tasten

Concrete voorbeelden hiervan kunnen zijn: weglopen uit school, bewuste fysieke beschadiging van medeleerlingen of personeel, ongewenste seksuele confrontaties en/of intimidaties, vandalisme, "wapenbezit", ongeoorloofd telefoongebruik tijdens schooltijden. Overig, niet toelaatbaar gedrag wordt gemeld aan de directie, die in samenspraak treffende maatregelen neemt.

Wanneer we het hebben over grensoverschrijdend gedrag is de ervaring van het kind leidend. Dit wil zeggen dat wanneer het kind zegt ongewenst gedrag te ervaren deze uiting serieus moet worden genomen. Ook medewerkers kunnen aangeven dat zij grensoverschrijdend gedrag bij kinderen ervaren.

Grensoverschrijdend gedrag, leerkrachthandelen in de situatie:

Vanuit Pedagogisch Tact kiest de leerkracht passende interventies. Als de leerkracht het kind uit de situatie wil halen kan dit door het kind bij de hand te pakken, als nodig bij de pols of de bovenarm. Vanuit Pedagogisch Tact kiest de leerkracht een passende aanpak (rust voor het kind, andere kinderen juist weghalen, direct in gesprek, advies time-out).

Leerkrachthandelen na het incident:

1. De leerkracht/pedagogisch medewerker besteedt aandacht aan de oorzaak en voert een herstelgesprek met het kind (als nodig na time-out).
2. Indien nodig krijgen de kinderen een passende consequentie van dit gedrag. Ouders worden hiervan op de hoogte gesteld.
3. Het voorval wordt beschreven in Parnassys. Er wordt een notitie aangemaakt met als kop grensoverschrijdend gedrag. Wanneer het vaker voorkomt wordt in deze notitie alles bijgehouden zodat er overzicht is van het aantal voorvallen en de maatregelen. Het STAP TERUG FORMULIER wordt ingezet.

Bij herhaald voorkomen volgt bespreking met IB en ouders met als doel passende begeleiding voor het kind in gang te zetten.

Grensoverschrijdend gedrag buiten schooltijd

Wanneer buiten schooltijd in praktijk of via social media grensoverschrijdend gedrag heeft plaatsgevonden komt dit meestal) ook de school in. We bespreken dit met de betreffende kinderen of met de hele groep en geven aan kinderen aan dat zij dit ook thuis moeten bespreken. Indien nodig informeert school (in eerste instantie de leerkracht, evt directeur) de ouders.

Evaluatie

Onze school evalueert jaarlijks het veiligheidsbeleid en de voortgang van het plan van aanpak in de regiegroep en in het jaargesprek van de schoolleider met het Bestuur.

Medezeggenschap

De medezeggenschapsraad van Het Palet, de MR – en met name de personeelsgeleding van de MR, de PMR, – heeft een belangrijke wettelijke positie in het kader van het tot stand komen en ook het uitvoeren van het arbobeleid in de school. De medezeggenschapsraad instemmingsrecht, zoals over het vaststellen van het arbobeleid en het plan van aanpak.

De GMR moet geïnformeerd worden en betrokken worden door het bevoegd gezag bij het contracteren van de arbodienst, centrale afspraken met de politie over het veiligheidsbeleid, het afspreken van protocollen voor ziekmelding, etc. De GMR heeft instemmingsrecht bij het sluiten van het contract met de arbodienst.

Beperken van gevaren voor medewerkers, tijdelijke medewerkers, stagiaires, leerlingen en ouders

Bij werkzaamheden in het gebouw:

- vooraf overleggen met degenen die werkzaamheden komen verrichten op school (professionals en/of vrijwilligers);
- het gebied waar gevaarlijke activiteiten plaatsvinden afschermen voor derden;
- het informeren van derden over deze mogelijke gevaren.

BHV

In het team zijn BHV-ers aanwezig. We vinden het noodzakelijk dat op iedere schooldag minimaal twee BHV-ers op de werkvloer zijn.

Ontruimingsplan

Dit plan wordt jaarlijks geactualiseerd. Het ontruimingsplan wordt bekend gemaakt door de BHV-ers aan de nieuwe medewerkers. Vluchtroutes zijn bekend bij medewerkers en kinderen. Jaarlijks wordt de ontruiming voor brand geoefend: éénmaal aangekondigd; éénmaal onaangekondigd.

Veiligheid werknemers en kinderen bij ontruiming van het gebouw

Voor de ontruiming van het gebouw is op beide locaties een vluchtplan aanwezig. Nieuwe medewerkers en stagiaires worden aan het begin van het schooljaar geïnformeerd over het vluchtplan door de preventiemedewerker of de begeleidende leerkracht. Medewerkers of stagiaires die niet geheel zelfstandig het gebouw kunnen verlaten zonder liftgebruik werken niet op de bovenverdieping. Ook kinderen zijn op de hoogte van vluchtroute en verzamelplaats.

Vitaliteit medewerkers

Het is een dagelijks gesprekspunt in het team om op elkaar te letten en eventueel maatregelen te treffen.

Bespreekpunten:

- letten op nemen van pauze,
- bespreken van incidenten die psychosociale druk opleveren,
- bespreken van situaties die werkdruk opleveren,
- elkaar bevragen of activiteiten er echt toe doen,
- hulp vragen aan elkaar
- kwetsbaarheid tonen

Begeleiding nieuwe medewerkers

Bij de start op het Palet krijgt de nieuwe medewerker informatie. Aandachtspunten:

- vluchtroute
- ontruimingsplan

- omgaan met kinderen (agressie)
- omgaan met ouders

Medicijngebruik

Voor medicijngebruik vullen ouders het formulier medicijngebruik in.

Werken in de school en buiten spelen

Vanuit onze visie willen wij kinderen leren om te gaan met risico's en te leren handelen in levensechte situaties. We zorgen voor begeleiding bij dit leerproces en informeren ouders over deze visie en aanpak.

Gymlessen

De gymlessen worden gegeven in de gymzaal. De lessen worden gegeven door bevoegde leerkrachten. Zij hebben een mobiele telefoon om zelf 1-1-2 te kunnen bellen. Indien extra hulp nodig is, wordt direct een medewerker uit het hoofdgebouw gewaarschuwd. Alle kinderen (ook van De Kwast) lopen onder begeleiding naar de gymzaal.

Excursies

We gaan voorbereid op pad (denk hierbij aan EHBO, drinken, kleding, telefoonnummers etc).

Uitstapjes op de fiets of lopend

Op Het Palet gaan we graag met kinderen lopen of op de fiets. Deze aanpak is tegelijk praktische verkeersles. Wandelen doen we vanaf leerjaar 1, fietsen vanaf leerjaar 6. We gaan met min.2 begeleiders.

De volgende aanpak wordt gevolgd:

1. De begeleiders en voorste en achterste fietser dragen veiligheidsvestjes of andere opvallende kleding. Zo is voor iedereen duidelijk wie de voorste en achterste fietser is.
2. Alle kinderen beschikken over deugdelijk schoeisel of fiets.
3. Eventuele hulpouders en begeleiders weten de bestemming en de afspraken zijn vooraf geïnformeerd.
4. De kinderen worden vooraf over de regels geïnformeerd

Ernstig arbeidsongeval melden

Is er sprake van een ernstig arbeidsongeval met als gevolg een ziekenhuisopname en/of blijvend letsel? Meld dit dan direct bij de Inspectie SZW:

<https://www.inspectieszw.nl/melden/arbeidsongeval>

- Bel 0800-5151, of
- Vul het meldformulier online in.